

UNIONENS HØJTSTÅENDE
REPRÆSENTANT FOR
UDENRIGSANLIGGENDER
OG SIKKERHEDSPOLITIK

Bruxelles, den 19.10.2020
JOIN(2020) 16 final

FÆLLES RAPPORT TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET
om gennemførelsen af handlingsplanen for militær mobilitet fra juni 2019 til september 2020

I. INDLEDNING

1. Initiativet om militær mobilitet er en vigtig katalysator for hurtige og gnidningsløse bevægelser af militært personel, materiel og udstyr til rutinemæssige aktiviteter og under kriser og konflikter i og uden for EU. Det er også relevant under covid-19-krisen, da det styrker EU's overordnede beredskab og modstandsdugtlighed. Desuden har det potentiale til at bidrage til den økonomiske genopretning af EU's kritiske sektorer, såsom forsvar og transport, efter pandemien, navnlig gennem offentlige investeringer.
2. Initiativet om militær mobilitet blev iværksat den 10. november 2017¹ og yderligere uddybet i EU's handlingsplan for militær mobilitet (i det følgende benævnt "handlingsplanen") af 28. marts 2018². Det behandler tre hovedområder: transportinfrastruktur, lovgivningsmæssige og proceduremæssige spørgsmål og andre tværgående emner ved at fremme civile/militære synergier og udnytte eksisterende politikker og instrumenter. Det fokuserer på Unionens merværdi, idet det sætter EU-medlemsstaterne i stand til at handle hurtigere og mere effektivt i forbindelse med den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik og nationale og multinationale aktiviteter.
3. Formand Ursula von der Leyen har understreget nødvendigheden af, at EU etablerer en egentlig europæisk forsvarsunion³. Den handlingsplan, som den højtstående repræsentant og Kommissionen har fremlagt, er en af dens mulige byggesten. Den bidrager endvidere til at nå det ambitionsniveau på sikkerheds- og forsvarsområdet, som Rådet nåede til enighed om den 14. november 2016⁴ efter fremlæggelsen af den globale strategi for EU's udenrigs- og sikkerhedspolitik i juni 2016⁵.
4. Handlingsplanen gennemføres inden for rammerne af det permanente strukturerede samarbejde, herunder på projektniveau, og den er også i overensstemmelse med de konkrete foranstaltninger, som EU's medlemsstater nåede til enighed om den 25. juni 2018⁶. Da der er tale om et "flagskib" for samarbejdet mellem EU og NATO, fortsætter det effektive samspil mellem EU's og NATO's personale om militær mobilitet med konkrete resultater, der bygger på de tidligere opnåede resultater, navnlig sammenhængen mellem de respektive sæt militære krav, der ligger til grund for det arbejde, der udføres i begge organisationer på dette område. Dette samarbejde foregår inden for rammerne af gennemførelsen af fælleserklæringerne fra Warszawa og Bruxelles⁷, de tilhørende fælles sæt af forslag⁸ og den deraf følgende etablerede

¹ Fælles meddelelse til Europa-Parlamentet og Rådet om fremme af militær mobilitet i Den Europæiske Union (JOIN(2017) 41 final).

² Fælles meddelelse til Europa-Parlamentet og Rådet om handlingsplanen for militær mobilitet (JOIN(2018) 05 final).

³ F.eks.: En mere ambitiøs Union, Min dagsorden for Europa: Politiske retningslinjer for den næste Europa-Kommission 2019-2024, U. von der Leyen, 10. september 2019, <https://op.europa.eu/da/publication-detail/-/publication/43a17056-ebf1-11e9-9c4e-01aa75ed71a1>, Hovedtale ved formand Ursula von der Leyen på World Economic Forum, 22. januar 2020, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/da/SPEECH_20_102.

⁴ Rådets konklusioner om gennemførelse af EU's globale strategi på sikkerheds- og forsvarsområdet af 14. november 2016, <https://www.consilium.europa.eu/media/22459/eugs-conclusions-st14149en16.pdf>.

⁵ Fælles vision, fælles handling: Et stærkere Europa — En global strategi for Den Europæiske Unions udenrigs- og sikkerhedspolitik, juni 2016:

Security Policy, juni 2016, http://eeas.europa.eu/archives/docs/top_stories/pdf/eugs_review_web.pdf.

⁶ Rådets konklusioner om sikkerhed og forsvar inden for rammerne af EU's globale strategi af 25. juni 2018, punkt 18, <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10246-2018-INIT/da/pdf>.

⁷ Fælles erklæring undertegnet af formanden for Det Europæiske Råd, formanden for Europa-Kommissionen og generalsekretæren for Den Nordatlantiske Traktats Organisation, 8. juli 2016, <https://www.consilium.europa.eu/media/21481/nato-eu-declaration-8-july-en-final.pdf>, fælles erklæring om samarbejdet mellem EU og NATO undertegnet af formanden for Det Europæiske Råd, formanden for Europa-

strukturerede dialog om militær mobilitet på personaleniveau. Den strukturerede dialog om militær mobilitet er mere indgående behandlet i den seneste femte situationsrapport om samarbejdet mellem EU og NATO⁹.

5. Gennemførelsen af handlingsplanen skrider planmæssigt frem som følge af et tæt og løbende samarbejde mellem Kommissionens tjenestegrene, EU-Udenrigstjenesten, herunder EU's Militærstab, og Det Europæiske Forsvarsagentur samt fuld inddragelse af EU's medlemsstater i en helhedsorienteret tilgang, der tager hensyn til deres nationale suverænitet og beslutningstagning.
6. I handlingsplanen opfordres den højtstående repræsentant og Kommissionen til at forelægge regelmæssige statusrapporter¹⁰. Den første fælles statusrapport om gennemførelsen af handlingsplanen for militær mobilitet (i det følgende benævnt "rapporten") blev forelagt den 3. juni 2019¹¹. Den konkluderede, at der var gjort betydelige og konkrete fremskridt på alle områder, og præciserede, at der ville blive forelagt en ny statusrapport inden udgangen af sommeren 2020. Rådet glædede sig over rapporten og noterede sig, at der er opnået gode fremskridt og håndgribelige resultater på centrale områder¹².
7. Denne anden rapport forelægges som supplement til Det Europæiske Forsvarsagents anden årsrapport om militær mobilitet¹³, der blev hilst velkommen af agenturets Styringskomité den 25. maj 2020.

II. MILITÆRE KRAV TIL MILITÆR MOBILITET I OG UDEN FOR EU

A. Ajourføring af de militære krav

8. Den 8. maj 2019 opfordrede Den Udenrigs- og Sikkerhedspolitiske Komité EU-Udenrigstjenesten/EU's Militærstab til at fremlægge en ajourføring af transportinfrastrukturparametrene og de geografiske data i de militære krav til militær mobilitet i og uden for EU¹⁴ (i det følgende benævnt "de militære krav"). Den 15. juli 2019 godkendte Rådet de ajourførte militære krav som udarbejdet af EU's Militærstab i tæt samarbejde med Kommissionens tjenestegrene, Det Europæiske Forsvarsagentur og EU-medlemsstaterne. Opdateringen af de geografiske data gav EU-medlemsstaterne mulighed for

Kommissionen og generalsekretæren for Den Nordatlantiske Traktats Organisation, 10. juli 2018, https://www.consilium.europa.eu/media/36096/nato_eu_final_eng.pdf.

⁸ Rådets konklusioner om gennemførelsen af den fælles erklæring fra formanden for Det Europæiske Råd, formanden for Europa-Kommissionen og generalsekretæren for Den Nordatlantiske Traktats Organisation, 6. december 2016, <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-15283-2016-INIT/da/pdf>, Rådets konklusioner om gennemførelsen af den fælles erklæring fra formanden for Det Europæiske Råd, formanden for Europa-Kommissionen og generalsekretæren for Den Nordatlantiske Traktats Organisation, 5. december 2017, <https://www.consilium.europa.eu/media/31947/st14802en17.pdf>.

⁹ Fifth progress report on the implementation of the common set of proposals endorsed by EU and NATO Councils on 6 December 2016 and 5 December 2017, 16. juni 2020, <https://www.consilium.europa.eu/media/44451/200616-progress-report-nr5-eu-nato-eng.pdf>.

¹⁰ Fælles meddelelse til Europa-Parlamentet og Rådet om handlingsplanen for militær mobilitet, 28. marts 2018 (JOIN(2018) 05 final), s. 10.

¹¹ Fælles rapport til Europa-Parlamentet og Rådet om gennemførelsen af handlingsplanen om militær mobilitet (JOIN(2019) 11 final).

¹² Rådets konklusioner om sikkerhed og forsvar inden for rammerne af EU's globale strategi af 17. juni 2019, punkt 52, <https://www.consilium.europa.eu/media/39786/st10048-en19.pdf>.

¹³ Bilag til dokument SB 2020/023, 25. maj 2020.

¹⁴ Military Requirements for Military Mobility within and beyond the EU (ST 14770/18), 28. november 2018.

at gennemgå og tilpasse oplysninger vedrørende visse dele af det militære transportnet (f.eks. manglende forbindelser og grænseoverskridende elementer) og for yderligere at overveje de tekniske krav efter en tilgang på tværs af ministerier med inddragelse af relevante kompetente nationale myndigheder uden for forsvarsministerierne. Det samlede arbejde blev oplyst af og leveret i koordination med NATO på det relevante medarbejderniveau¹⁵.

9. Ajourføringen af de militære krav har givet et solidt grundlag for de næste skridt i gennemførelsen af handlingsplanen for infrastruktur, navnlig opdateringen af mangelanalyse og de krav, der stilles til rådighed i forbindelse med finansiering af infrastruktur med dobbelt anvendelse inden for rammerne af Connecting Europe-faciliteten (2021-2027) (jf. punkt 14-20 nedenfor).

III. TRANSPORTINFRASTRUKTUR

10. I betragtning af at militæret er afhængigt af den civile transportinfrastruktur til at kunne bevæge sig, er en øget synergi mellem det transeuropæiske transportnet og de militære behov en vigtig søjle i handlingsplanen.

A. Finansiering af transportinfrastruktur med dobbelt anvendelsesformål

11. I foråret 2019 nåede medlovgiverne til enighed og godkendte den foreslåede forordning om Connecting Europe-faciliteten for 2021-2027, der indeholdt de nødvendige bestemmelser om finansiering af infrastrukturprojekter med dobbelt anvendelse (både opgradering af eksisterende infrastruktur og opførelse af ny infrastruktur)¹⁶. De finansielle bevillinger til Connecting Europe-faciliteten for 2021-2027 blev fastlagt som en del af forhandlingerne om den flerårige finansielle ramme for 2021-2027.
12. Den 21. juli 2020 nåede Det Europæiske Råd til enighed om det nye langsigtede EU-budget. Deri afsættes 1,5 mia. EUR (1,69 mia. EUR i løbende priser) til militær mobilitet inden for Connecting Europe-faciliteten 2021-2027¹⁷. Pr. september 2020 afventer aftalen Europa-Parlamentets godkendelse.

Ajourføring af de militære krav

13. Den indledende mangelanalyse mellem de militære behov og kravene i det transeuropæiske transportnet afdækkede mangler i de civile og militære sæt af infrastrukturkrav samt de manglende forbindelser i det militære transportnet¹⁸. Konklusionerne af den indledende mangelanalyse førte til en beslutning om at ajourføre de militære krav. Det ajourførte dokument om militære krav, som Rådet godkendte den 15. juli 2019¹⁹, indeholder ændringer

¹⁵ Military requirements for Military Mobility within and beyond the EU, ajourføring (ST 10921/19), 4. juli 2019, godkendt af Rådet den 15. juli og konsolideret med den resterende del den 19. juli (ST 11373/19).

¹⁶ Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af Connecting Europe-faciliteten og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1316/2013 og (EU) nr. 283/2014 — Situationsrapport, Rådet for Den Europæiske Union, 2018/0228(COD) af 13. marts 2019, <https://www.consilium.europa.eu/media/38507/st07207-re01-en19.pdf>.

¹⁷ Ekstraordinært møde i Det Europæiske Råd (den 17., 18., 19., 20. og 21. juli 2020) — Konklusioner, 21. juli 2020, s. 53, <https://www.consilium.europa.eu/media/45109/210720-euco-final-conclusions-en.pdf>.

¹⁸ Fælles arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene — Military requirements and trans-European transport network: gap analysis, 3. maj 2019, (SWD(2019) 175 final).

¹⁹ Military requirements for Military Mobility within and beyond the EU, ajourføring (ST 10921/19), 4. juli 2019, godkendt af Rådet den 15. juli og konsolideret med den resterende del den 19. juli (ST 11373/19).

af de generelle krav til infrastrukturen og de strategiske geografiske data (jf. punkt 8-9 ovenfor).

Ajourført mangelanalyse

14. Efter ajourføringen af de militære krav og efter Det Forenede Kongeriges udtræden af EU den 31. januar 2020 forelagde Kommissionens tjenestegrene og EU-Udenrigstjenesten Rådet en ajourført analyse af manglerne mellem de militære krav og kravene til det transeuropæiske transportnet den 17. juli 2020²⁰.
15. I den opdaterede mangelanalyse konkluderes det, at ajourføringen af de militære krav har medført positive virkninger for militær mobilitet i og uden for EU. For det første er der nu færre mangler mellem de civile og militære tekniske infrastrukturkrav, og hvor der stadig er mangler, er de i nogle tilfælde mere begrænsede. Der er derfor behov for færre afbødende foranstaltninger i forbindelse med militære bevægelser. For det andet er den samlede længde og antallet af knudepunkter i det militære transportnet steget. Nogle af disse tilføjelser til det militære transportnet har bidraget til at reducere antallet af manglende grænseoverskridende forbindelser. Selv om overlapningen mellem det militære transportnet og det transeuropæiske transportnet er faldet marginalt fra 94 % til 93 %, er den fortsat meget høj.
16. Derudover vil et større antal transportinfrastrukturprojekter nu potentielt være berettiget til støtte fra fremtidige indkaldelser af forslag til Connecting Europe-facilitetens militære mobilitet på grund af udvidelsen af det samlede militære transportnet.

Krav om dobbelt anvendelse

17. I teksten til forordningen om Connecting Europe-faciliteten for 2021-2027, som er godkendt af medlovgiverne, fastsættes det, at Kommissionen skal vedtage en gennemførelsesforordning, der fastlægger de infrastrukturkrav, som gælder for foranstaltninger vedrørende infrastruktur med dobbelt anvendelse. Selv om forordningen om Connecting Europe-faciliteten 2021-2027 endnu ikke er blevet vedtaget, har Kommissionens tjenestegrene indledt processen med udarbejdelse af gennemførelsesforordningen om produkter med dobbelt anvendelse for at kunne begynde at finansiere projekter så tidligt som muligt fra 2021 og frem.
18. Fra midten af april til udgangen af sommeren 2019 hørte Kommissionens tjenestegrene de relevante sammenslutninger af alle transportformer for at fastlægge de øvre grænser for infrastrukturkrav, der ville være nyttige til civile formål. Efter at have modtaget bidrag fra transportsammenslutningerne udarbejdede Kommissionens tjenestegrene i tæt samarbejde med EU-Udenrigstjenesten, herunder EU's Militærstab, og i samråd med Det Europæiske Luftfartssikkerhedsagentur, Det Europæiske Forsvarsagentur og Forvaltningsorganet for Innovation og Netværk det første udkast til krav vedrørende dobbelt anvendelse. Det var baseret på overlapningen mellem de infrastrukturparametre, der er specificeret i de militære krav, og bidragene fra transportsammenslutningerne.
19. Udkastet til krav vedrørende dobbelt anvendelse er blevet yderligere forbedret på tre møder med deltagelse af medlemmerne af udvalget for det transeuropæiske transportnet og eksperter fra EU-medlemsstaternes forsvarsministerier, der fandt sted mellem september 2019 og januar 2020. Det sidste møde mandede ud i et udkast, som EU-medlemsstaterne uformelt nåede til

²⁰ Fælles arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene — on the updated Gap Analysis between the military requirements and the trans-European transport network requirements, 17. juli 2020, (SWD(2020) 144 final).

enighed om. Den 17. juli 2020 sendte Kommissionens tjenestegrene et udkast til gennemførelsesforordning til EU's medlemsstater, således at de kunne fremsætte deres bemærkninger, så snart Connecting Europe-faciliteten for 2021-2027 træder i kraft.

20. Kravene vedrørende dobbelt anvendelse vil blive referencepunkt for fremtidig infrastrukturplanlægning for de EU-medlemsstater, der ønsker at udnytte synergier mellem civil og militær mobilitet.

Planlagte projekter med dobbelt anvendelse

21. Kommissionens tjenestegrene havde opfordret EU-medlemsstaterne til at fastlægge deres prioriterede projekter med dobbelt anvendelse og forelægge dem for første halvår af 2020, således at Kommissionens tjenestegrene i tæt samråd med EU-Udenrigstjenesten, herunder EU's Militærstab, kunne forberede en projektpipeline, der svarer til behovene i forbindelse med dobbelt anvendelse på europæisk plan.
22. Selv om der blev opnået et meget positivt momentum i 2019, herunder den uformelle færdiggørelse af kravene vedrørende dobbelt anvendelse i januar 2020, er forberedelsen af projektpipeline i 2020 blevet forsinket efter udbruddet af covid-19. Ikke desto mindre arbejdes der på at sikre, at Kommissionens tjenestegrene færdiggør projektet inden udgangen af 2020 som planlagt. Der er indtil videre blevet afholdt flere møder, og de tidlige tendenser viser, at der er stor interesse fra EU's medlemsstater.
23. Som allerede nævnt har Det Europæiske Råd aftalt et budget for finansiering af transportinfrastruktur med dobbelt anvendelse på 1,69 mia. EUR²¹. I betragtning af medlemsstaternes store interesse og beredvillighed til at investere vil budgettet bidrage til at stimulere økonomien og dermed også bidrage til genopretningen efter covid-19-krisen, især hvis finansieringen af projekter kan fremskyndes.

B. Revision af forordningen om det transeuropæiske transportnet²².

24. Kommissionens tjenestegrene arbejder på at afslutte revisionen af forordningen om det transeuropæiske transportnet inden november 2020. Som anført i handlingsplanen²³ vil den vurdere behovet for at medtage visse krav vedrørende dobbelt anvendelse i den reviderede forordning samt tilføje visse dele af det militære transportnet til det transeuropæiske transportnet, hvis der konstateres væsentlige strømme af civile.

C. TENtec-informationssystemet

25. Efter vedtagelsen af den første udgave af de militære krav blev godkendt af Rådet i november 2018, lagde Kommissionens tjenestegrene de militære transportnetdata over på den interaktive TENtec-kortviser²⁴, hvilket gjorde det muligt at visualisere EU's militære transportnet. Da de militære krav blev ajourført i juli 2019, ajourførte Kommissionens tjenestegrene også den interaktive fremviser af militære transportnet. Kommissionens tjenestegrene foretog endnu en opdatering af fremviseren efter Det Forenede Kongeriges

²¹ Jf. fodnote 17 ovenfor.

²² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1315/2013 af 11. december 2013 om Unionens retningslinjer for udvikling af det transeuropæiske transportnet og om ophævelse af afgørelse nr. 661/2010/EU (EUT L 348 af 20.12.2013, s. 1).

²³ Fælles meddelelse til Europa-Parlamentet og Rådet om handlingsplanen for militær mobilitet (JOIN(2018)05 final), s. 5.

²⁴ Der gives adgang til den interaktive fremviser efter need to know-princippet ved henvendelse til: move-tentec@ec.europa.eu.

udtræden af EU i januar 2020. Kommissionens tjenestegrene vil fortsætte med at se på, hvordan den kan forbedres yderligere.

26. TENtec-fremviseren har fået positiv feedback og er stadig det primære middel for EU-institutionernes medarbejdere og repræsentanter for EU's medlemsstater til at få adgang til og analysere EU's militære transportnet.
27. Med hensyn til den potentielle forbindelse af militære og civile databaser, som der henvises til i handlingsplanen, forventes høringerne af de relevante parter at begynde i andet halvår af 2020.

IV. TRANSPORT AF FARLIGT GODS

28. Det ville være en fordel for det militære område, hvis der blev opnået yderligere harmonisering på området for transport af farligt gods på EU-plan. I 2019 fremlagde Det Europæiske Forsvarsagentur resultaterne af sin undersøgelse vedrørende de eksisterende regler og bestemmelser for transport af farligt gods i den militære sektor med en kortlægning af de nationale lovgivningsrammer med fokus på hindringer og begrænsninger for transport af farligt gods. Selv om de relevante konklusioner behandles på nationalt plan, blev det besluttet at behandle resultaterne af undersøgelsen inden for rammerne af Det Europæiske Forsvarsagents igangværende program om optimering af procedurerne for tilladelser til passage af landegrænser i Europa.
29. Kommissionens tjenestegrene og Det Europæiske Forsvarsagentur har etableret en platform for udveksling af viden mellem civile og militære eksperter om transport af farligt gods. En sådan udveksling har fundet sted gennem deltagelse i de respektive gruppers møder og gennem kontakter på medarbejderniveau. Eksperterne arbejder fortsat tæt sammen, navnlig med hensyn til de tekniske ordninger for jord- og luftområdet, der i øjeblikket drøftes inden for rammerne af programmet om tilladelse til grænseoverskridende transport. Desuden blev der afholdt en særlig workshop om transport af farligt gods i februar 2020 for at fremme en fælles forståelse blandt alle deltagende medlemmer af programmet om optimering af procedurerne for tilladelser til passage af landegrænser i Europa.
30. Kommissionens tjenestegrene har fortsat støttet til EU-Udenrigstjenesten (navnlig EU's Militærstab) og Det Europæiske Forsvarsagentur med hensyn til at indføre en sammenhængende frivillig praksis på medlemsstatsniveau baseret på civile regler for transport af farligt gods. I den forbindelse er EU's institutioner og organer inden for rammerne af den strukturerede dialog mellem EU og NATO om militær mobilitet fortsat med at vurdere muligheden for at henvise til NATO-standardiseringsaftalen AMovP6 som reference for regler for transport af farligt gods på det militære område for at drage fordel af dens afklassificering i 2019.
31. Det arbejde, der udføres af Det Europæiske Forsvarsagentur inden for rammerne af den tekniske aftale om tilladelser til passage af landegrænser (CBMP TA), viser klart, at øget samarbejde og gensidig tillid mellem EU's medlemsstater i den militære sektor vil gavne bestræbelserne på at tackle divergerende nationale tilgange. En foranstaltning, der kombinerer anvendelse af civile regler som en standardmetode og om nødvendigt suppleret med bestemmelserne i NATO-standardiseringsaftalen AMovP6, bør i princippet være tilstrækkelig til at muliggøre en hurtig og flydende international transport af farligt gods til militære formål i EU.

32. I forbindelse med vurderingen af gennemførligheden og behovet for yderligere tiltag på EU-plan har Kommissionens tjenestegrene analyseret en række muligheder for at etablere en referenceramme for de regler, der skal anvendes for transport af farligt gods på det militære område. Retsgrundlaget for eventuelle yderligere tiltag skal fortsat fastlægges i tæt samråd mellem Kommissionens tjenestegrene og EU-Udenrigstjenesten, der også inddrager Det Europæiske Forsvarsagentur.

V. TOLD OG MERVÆRDIAFGIFT

A. Told

33. De specifikke foranstaltninger, der er indkredset i handlingsplanen, til at strømline og forenkle toldformaliteter i relation til militære bevægelser på tværs af grænserne og samtidig sikre synergier med NATO, omfatter navnlig ændringer af to kommissionsforordninger²⁵, der er knyttet til Unionens toldlovgivning.
34. Den 3. april 2020 vedtog Kommissionen en ændring af delegeret forordning (EU) 2015/2446, som trådte i kraft den 16. juli 2020²⁶. Dette ændringsforslag definerer begrebet varer, der flyttes eller anvendes i forbindelse med militære aktiviteter, og opretter en EU-formular 302 som et tolddokument, der skal anvendes af EU's medlemsstater, herunder i forbindelse med militære aktiviteter vedrørende Unionens fælles sikkerheds- og forsvarspolitik. Det giver mulighed for at bruge EU-formular 302 sammen med den eksisterende NATO-formular 302 som en toldangivelse for forskellige bevægelser på tværs af grænserne.
35. Skabelonen for EU-formular 302 blev udarbejdet sammen med EU-medlemsstaterne inden for rammerne af Det Europæiske Forsvarsagents program for told. Efter at der var opnået enighed i Styringskomitéen i august 2019, fremlagde agenturet skabelonen for EU-formular 302 for Kommissionen i september 2019 med henblik på, at den indarbejdes i revisionen af Unionens toldlovgivning.
36. Sideløbende med arbejdet med den delegerede forordning vedtog Kommissionen den 29. juni 2020 en ændring af gennemførelsesforordning (EU) 2015/2447, som trådte i kraft den 20. juli 2020²⁷. Ændringerne af gennemførelsesforordningen omfatter navnlig procedureregler for brugen af EU- og NATO-formularer 302.
37. Ovennævnte ændringer, som forventes at blive gennemført efter sommeren 2020, vil i væsentlig grad bidrage til at nå de mål, der er fastsat i handlingsplanen med hensyn til at forenkle og strømline de relaterede toldprocedurer i hele EU og sikre ensartet behandling af militære bevægelser på tværs af landegrænser blandt toldmyndighederne i alle EU's medlemsstater. For yderligere at sikre ensartet behandling er Kommissionens tjenestegrene i

²⁵ Kommissionens delegerede forordning (EU) 2015/2446 af 28. juli 2015 til supplerings af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 952/2013 med nærmere regler angående visse bestemmelser i EU-toldkodeksen (EUT L 343 af 29.12.2015, s. 1), Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2015/2447 af 24. november 2015 om gennemførelsesbestemmelser til visse bestemmelser i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 952/2013 om EU-toldkodeksen (EUT L 343 af 29.12.2015, s. 558).

²⁶ Kommissionens delegerede forordning (EU) 2020/877 af 3. april 2020 om ændring og berigtigelse af delegeret forordning (EU) 2015/2446 til supplerings af forordning (EU) nr. 952/2013 og om ændring af delegeret forordning (EU) 2016/341 til supplerings af forordning (EU) nr. 952/2013 om EU-toldkodeksen (EUT L 203 af 26.6.2020, s. 1).

²⁷ Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2020/893 af 29. juni 2020 om ændring af gennemførelsesforordning (EU) 2015/2447 om gennemførelsesbestemmelser til visse bestemmelser i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 952/2013 om EU-toldkodeksen (EUT L 206 af 30.6.2020, s. 8).

færd med at udarbejde specifikke retningslinjer for militære brugere og toldmyndigheder om brugen af EU-formular 302. Med henblik herpå vil de uddybe de retningslinjer, der er udarbejdet af Det Europæiske Forsvarsagentur, og også høre EU-Udenrigstjenesten. Den første udgave af denne vejledning forventes at foreligge ved udgangen af 2020.

38. EU-formular 302 blev udarbejdet med fuld gennemsigtighed og dialog i forhold til NATO. En fuldstændig tilpasning af skabelonerne til EU- og NATO-formular 302 vil kræve en tilpasning fra NATO's side. For at forenkle toldprocedurerne vil den foretrukne sluttilstand for de militære brugere fortsat være, at EU og NATO vil anvende identiske 302-skabeloner, samtidig med at de bevarer deres særskilte retsgrundlag.
39. Hvad angår den mulige anvendelse af EU-formular 302 i digitalt format, har Det Europæiske Forsvarsagentur sammen med de bidragende medlemsstater udarbejdet en programordning. Det første trin er at vurdere behovet for at digitalisere formular 302 og de potentielle fordele og ulemper ved en sådan foranstaltning. Afhængigt af resultatet af denne vurdering forventes en undersøgelse af de tekniske specifikationer for et passende militært toldsystem at fastlægge rammerne for de fremtidige trin i digitaliseringen. Programaftalen forventes underskrevet ved udgangen af 2020.

B. Merværdiafgift

40. Et andet vigtigt resultat, der blev opnået siden sidste års rapport, er vedtagelsen af Rådets direktiv (EU) 2019/2235²⁸ den 16. december 2019. Dette direktiv sikrer ligebehandling af forsvarsindsatsen under NATO og under EU's finanspolitiske ramme ved at fritage leveringer til væbnede styrker for merværdiskatter og punktafgifter, når disse styrker deployeres uden for den udsendende medlemsstat og deltager i en forsvarsindsats under den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik. En sådan undtagelse findes allerede for leveringer til væbnede styrker, der deltager i NATO's forsvarsindsats, mens de befinder sig uden for deres land. Ved at tilpasse den indirekte skattemæssige behandling af begge forsvarsbestræbelser anerkendes med dette ændringsforslag den stigende betydning af den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik og militær mobilitet.
41. EU's medlemsstater skal vedtage de love og administrative bestemmelser, der er nødvendige for at overholde dette direktiv, således at disse foranstaltninger kan anvendes fra den 1. juli 2022.

VI. TILLADELSER TIL PASSAGE AF LANDEGRÆNSER

42. Aktiviteterne på dette område blev yderligere udviklet i Det Europæiske Forsvarsagentur inden for rammerne af programmet om optimering af procedurerne for tilladelser til passage af landegrænser i Europa, som 25 deltagende medlemsstater samt Norge har tilsluttet sig under den administrative aftale med Det Europæiske Forsvarsagentur. Formålet med programmet om optimering af procedurerne for tilladelser til passage af landegrænser i Europa er at fungere som et paraplyprogram med henblik på at udarbejde to tekniske aftaler, en for jord og en anden for luft. Programmet skrider meget godt frem på grund af en aktiv deltagelse af alle relevante interessenter i en lang række ad hoc-arbejdsgrupper, der støttes af Kommissionens tjenestegrene og EU-Udenrigstjenesten, herunder EU's Militærstab. De

²⁸ Rådets direktiv (EU) 2019/2235 af 16. december 2019 om ændring af direktiv 2006/112/EF om det fælles merværdiafgiftssystem og direktiv 2008/118/EF om den generelle ordning for punktafgifter, for så vidt angår forsvarsindsatsen inden for Unionens rammer, ST/14126/2019/INIT (EUT L 336 af 30.12.2019, s. 10).

bidragende medlemsstater har allerede udarbejdet et første udkast til begge tekniske aftaler, som vil blive videreudviklet af eksperter fra alle bidragende medlemsstater med henblik på at ophæve de eksisterende restriktioner i den nationale lovgivning. Det er af afgørende betydning at opretholde et stærkt engagement fra EU's medlemsstaters side i forhold til programmets mål for at etablere en harmoniseret godkendelsesproces i Europa.

43. Programmet om optimering af procedurerne for tilladelser til passage af landegrænser i Europa bygger også på allerede eksisterende EDA-projekter og -aktiviteter. Et af disse projekter er den tekniske aftale om europæisk militær passage af landegrænser og transit inden for rammerne af Det Europæiske Forsvarsagenturs projekt om EU's multimodale transportknudepunkt, som 17 EU-medlemsstater har tilsluttet sig. Et andet eksempel er indarbejdelsen af de høstede erfaringer i forbindelse med den tekniske aftale om diplomatiske tilladelser, der blev oprettet i 2012 og underskrevet af 20 EU-medlemsstater. Den tekniske aftale giver deltagerne mulighed for at overflyve og/eller lande militære transportfly på hinandens områder.

VII. ANDRE SPØRGSMÅL

44. Som skitseret i handlingsplanen er nogle tværgående spørgsmål, såsom desinformation, cybersikkerhed og beskyttelse af kritisk infrastruktur, blevet anset for at være relevante for militær mobilitet. Disse områder er en del af de 22 foranstaltninger under den fælles ramme for imødegåelse af hybride trusler fra 2016²⁹, og de er i gang med at blive gennemført. Den fjerde rapport om gennemførelsen af den fælles meddelelse af 2016 om imødegåelse af hybride trusler og den fælles meddelelse af 2018 om øget modstandsdygtighed og bedre kapacitet til at imødegå hybride trusler blev offentliggjort den 24. juli 2020³⁰.

VIII. KONKLUSIONER OG NÆSTE SKRIDT

45. Siden den første statusrapport er gennemførelsen af handlingsplanen fortsat med konkrete og håndgribelige resultater, nemlig ajourføring af de militære krav, ajourføring af mangelanalysen, enighed om kravene vedrørende dobbelt anvendelse samt vedtagelsen af EU-formular 302 og direktivet, der sikrer lige behandling af forsvarsindsatsen under NATO og under EU's finanspolitiske ramme.
46. Desuden vil Kommissionens tjenestegrene, EU-Udenrigstjenesten og Det Europæiske Forsvarsagentur fortsat gennemføre handlingsplanen og vurdere fremskridtene. Dette vil blive videreført på en koordineret måde på EU-plan i tæt samråd med EU-medlemsstaterne og under fuld overholdelse af deres nationale suverænitet og beslutningstagning samt i samarbejdet mellem Kommissionens tjenestegrene, EU-Udenrigstjenesten og Det Europæiske Forsvarsagentur. Desuden bidrager aktiviteterne under ledelse af EU's medlemsstater, navnlig inden for rammerne af det permanente strukturerede samarbejde og dets relevante projekter samt gennemførelsen af de nationale forpligtelser fra 2018, direkte til at forbedre den militære mobilitet. Den strukturerede dialog på embedsmandsplan mellem EU og NATO styrker

²⁹ Fælles meddelelse til Europa-Parlamentet og Rådet — Fælles ramme for imødegåelse af hybride trusler — Den Europæiske Unions indsats (JOIN/2016/018 final).

³⁰ Arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene: Report on the implementation of the 2016 Joint Framework on countering hybrid threats and the 2018 Joint Communication on increasing resilience and bolstering capabilities to address hybrid threats, 24. juli 2020, (SWD(2020) 153 final).

yderligere samarbejdet på dette område. Kommissionen og den højtstående repræsentant hilser denne tilgang velkommen og er fast besluttet på at fortsætte arbejdet på en inklusiv og effektiv måde.

47. Den næste statusrapport vil blive forelagt af den højtstående repræsentant og Kommissionen inden udgangen af sommeren 2021.